

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ

ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА
ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА**

ПРОФЕСІЙНІ ОBOB'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ

**ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ ПРАВО
ПІДГОТОВКИ ЗА ДРУГИМ (МАГІСТЕРСЬКИМ) РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ
У ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 08 ПРАВО
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 081 ПРАВО**

Рекомендовано кафедрою
управління у сфері цивільного захисту на 2022-2023 навчальний рік.
Протокол від 23 серпня 2022 року № 1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Теоретико-правові проблеми цивільного права та цивільного судочинства»

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Теоретико-правові проблеми цивільного права та цивільного судочинства» складена відповідно до освітньо-професійної програми Право підготовки здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої освіти спеціальності 081 Право.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасні практичні і теоретичні проблеми цивільного права та процесу у вигляді системних наукових поглядів, що мають прикладний характер та покликані забезпечити правову охорону (регулювання) і захист особистими немайновим та майновим суспільним відносинам.

Інформація про науково-педагогічного(них) працівника(ів)

Загальна інформація	Аліна Анатоліївна БІЛЕКА
Контактна інформація	
E-mail	bileka_alina@chipb.org.in
Наукові інтереси	аграрне, земельне та екологічне право
Професійні здібності	кандидат юридичних наук, доцент
Наукова діяльність за освітнім компонентом	наукові публікації у фахових виданнях та наукове керівництво дослідженнями здобувачів вищої освіти у науковому предметному гуртку з правознавства «Феміда»

Час та місце проведення занять з дисципліни визначається розкладом навчальних занять, затвердженим начальником інституту.

Метою викладання навчальної дисципліни «Теоретико-правові проблеми цивільного права та цивільного судочинства» є ознайомлення здобувачів з основними практичними і теоретичними проблемами цивільного права та процесу, вироблення у них навичок самостійного наукового мислення та вміння із застосування у своїй майбутній роботі набутих знань.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Теоретико-правові проблеми цивільного права та цивільного судочинства» є: опанування необхідними теоретичними положеннями, що вироблені в цивілістичній науці та науці цивільного процесу; освоєння нормативного матеріалу, закріпленого системою цивільного та цивільно-процесуального законодавства України; ознайомлення з судовою та договірною практикою застосування цивільно-правових норм та норм цивільного процесу.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні: знати: теоретичні положення, які визначаються робочою навчальною програмою курсу, відповідний нормативно-правовий матеріал та судову практику; вміти: правильно кваліфікувати цивільно-правові відносини та оперувати основними категоріями цивільного права та процесу, вірно тлумачити норми цивільного та процесуального законодавства й застосовувати їх для вирішення спірних правових ситуацій, систематизувати накопичені теоретичні знання тощо.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни ПРОФЕСІЙНІ КОМПОНЕНТИ	ОБОВ'ЯЗКОВІ	
Рік підготовки	2023-2024	
Семестр	3	
Обсяг дисципліни:		
- в кредитах ЄКТС	3	
- кількість модулів	1	
- загальна кількість годин	90	
Розподіл часу за навчальним планом:		
- лекції (годин)	12	
- практичні заняття (годин)		
- семінарські заняття (годин)	2	
- лабораторні заняття (годин)		
- курсовий проект (робота) (годин)		
- інші види занять (годин)		
- самостійна робота (годин)	76	
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)		
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	Іспит 3 семестр	

Передумови для вивчення дисципліни

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни «Теоретико-правові проблеми цивільного права та цивільного судочинства» теорія держави та права, римське приватне право, філософія права, цивільне право, цивільний процес, корпоративне право, господарське право, сімейне право.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньо-професійної програми Право підготовки здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої освіти спеціальності 081 Право вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Код	Компоненти освітньої програми дисципліни, проекти	освітньої (навчальні курсові (роботи),	Кіл-ть кредитів	Форма контролю	Компетентність (ЗК\СК)
			в	ю	

	практики)				
1. ПРОФЕСІЙНІ ОBOB'ЯЗKOBІ КОМПОНЕНТИ OПП					
OK 11	Теоретико-правові проблеми цивільного права та цивільного судочинства	3	екзамен	1-15	1-16
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 3 Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5 Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 6 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 7 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК 8. Здатність бути критичним та самокритичним. ЗК 9 Здатність працювати в команді. ЗК 10 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 11 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 12 Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми. ЗК 13 Зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки, технологій. ЗК 14 Цінування та повага різноманітності і мультикультурності. ЗК 15 Прагнення до збереження навколишнього середовища.				
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК 1 Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві. СК 2 Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів. СК 3 Повага до честі і гідності людини як найвищої				

	соціальної цінності, розуміння їх правової природи. СК4 Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. СК 5 Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. СК 6 Знання і розуміння основ права Європейського Союзу. СК 7 Здатність застосовувати знання засад, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право. СК 8 Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. СК 9 Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів. СК 10 Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання. СК 11 Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК 12 Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. СК 13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності. СК 14 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. СК 15 Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування. СК16 Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання за ОПІ:

ПРН 7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН 22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Програма навчальної дисципліни Теми навчальної дисципліни:

Тема № 1. Проблеми цивільного права України. Джерела цивільного права. Цивільне право як наука

Поняття та система українського приватного права. Проблема визначення місця цивільного права в системі права України. Проблема дуалізму приватного права України та співвідношення цивільного права з господарським. Теорії та підходи до визначення предмету цивільного права та його ролі в розмежуванні галузей права. Метод цивільно-правового регулювання суспільних відносин, його особливості. Традиційні та сучасні погляди на функції цивільного права. Проблематика визначення принципів цивільного права. Загальні положення про здійснення цивільних прав та захист цивільних прав та інтересів. Охоронювані законом інтереси як об'єкти цивільно-правового захисту. Проблеми визначення джерел цивільного права. Цивільне право та цивільне законодавство. Співвідношення позитивного цивільного права та природного цивільного права. Акти цивільного законодавства, їх система. Співвідношення загального і спеціального законодавства. Аналогія закону і аналогія права. Лібералізація українського вчення про тлумачення норм права: доктрина «добудови» права. Договір як регулятор цивільних відносин. Звичай як регулятор цивільних відносин. Правове значення судової практики та роз'яснень вищих судових інстанцій. Рішення Європейського суду з прав людини у системі джерел цивільного права України. Предмет науки цивільного права. Методологія цивільного (приватного) права. Значення науки цивільного права. Актуальні проблеми та завдання науки цивільного права.

Тема № 2. Вчення про суб'єкти цивільного права

Суб'єкти цивільного права та учасники цивільних правовідносин. Фізична особа – суб'єкт цивільних відносин. Правосуб'єктність фізичної особи. Співвідношення правоздатності та суб'єктивних прав фізичних осіб. Цивільна дієздатність фізичних осіб, зміст та її види. Емансипація неповнолітніх. Проблема індивідуалізації фізичної особи. Фізична особа-підприємець. Право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності. Проблематика конструкції «юридичної особи». Ознаки юридичної особи. Цивільна правосуб'єктність юридичної особи. Проблема систематизації юридичних осіб. Юридичні особи приватного права та юридичні особи публічного права. Правова природа установчих документів юридичної особи. Публічно-правові утворення як учасники цивільних відносин. Держава Україна, Автономна Республіка Крим, територіальні громади як учасники цивільних правовідносин. Цивільна правосуб'єктність держави.

Тема № 3. Об'єкти цивільних прав. Правочини

Поняття об'єкту цивільних прав та об'єкту цивільних правовідносин. Оборотоzдатність об'єктів цивільних прав. Проблемні питання окремих об'єктів цивільних прав. Гносеологія поняття та ознаки правочину. Проблеми класифікації правочинів та її співвідношення з класифікацією зобов'язань. Форма правочину та правові наслідки її недодержання. Електронні правочини. Недійсність правочину: поняття, правова природа. Оспорювані та нікчемні правочини. Підстави визнання нікчемного правочину дійсним (конвалідації правочину). Загальні та особливі правові наслідки недійсності правочину. Реституція у цивільному праві.

Тема № 4. Строки у цивільному праві

Поняття та правова природа строків у цивільному праві. Проблемні питання визначення та обчислення строків у цивільному праві. Проблемні питання застосування позовної давності у цивільному праві.

Тема № 5. Представництво у цивільному праві

Поняття та види представництва у цивільному праві. Представництво прав та інтересів юридичної особи: проблемні питання. Розмежування дій представника від дій інших осіб у цивільному праві.

Тема № 6. Вчення про особисті немайнові права

Сучасні теорії визначення поняття та видів особистих немайнових прав. Особисті немайнові права юридичної особи. Захист порушених особистих немайнових прав фізичної особи. Проблемні питання захисту прав на повагу до честі та гідності фізичної особи, права на недоторканність ділової репутації юридичної особи. Відшкодування моральної шкоди як спосіб захисту особистих немайнових прав фізичної особи. Проблемні

питання компенсації моральної шкоди юридичній особі. Компенсація моральної шкоди юридичній особі у практиці Європейського суду з прав людини.

Тема № 7. Концептуальні положення про речове право

Поняття та ознаки речового права. Види та система речових прав. Власність і право на мирне володіння майном відповідно до ст. 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Теоретичні конструкції власності та права власності. Проблематика визначення видів права власності. Довірча власність. Набуття права власності на новостворене майно та об'єкти незавершеного будівництва. Момент виникнення права власності у набувача майна за договором. Набувальна давність як спосіб набуття права власності. Право на житло та право власності на житло. Правові наслідки самочинного будівництва. Право власності на земельну ділянку. Проблематика захисту права власності. Речово-правові способи захисту права власності. Зобов'язально-правові та інші способи захисту права власності. Визнання необґрунтованими активів та їх витребування. Земельний сервітут. Право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). Право забудови земельної ділянки (суперфіцій). Особистий сервітут та підстави його припинення.

Тема № 8. Правове регулювання відносин у сфері інтелектуальної, творчої діяльності

Поняття творчої діяльності та її значення у соціально-економічному розвитку держави. Поняття права інтелектуальної власності та становлення системи правової охорони результатів інтелектуальної, творчої діяльності. Система права інтелектуальної власності. Основні інститути права інтелектуальної власності (фактологічна, реєстраційна система та фактична монополія). Виникнення та розвиток права інтелектуальної власності. Теорії походження права інтелектуальної власності. Співвідношення права власності та права інтелектуальної власності: спільні риси та відмінні ознаки. Суб'єкти та об'єкти прав інтелектуальної власності. Відмінності об'єкта права власності від результатів інтелектуальної, творчої діяльності. Доктринальні підходи щодо визначення та змісту права інтелектуальної власності. Особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності.

Тема № 9. Теоретичні положення про зобов'язання

Проблема уніфікації зобов'язального права та її детермінізм. Підходи до класифікації зобов'язань. Проблемні питання застосування видів забезпечення виконання зобов'язань. Розмежування завдатку та авансу. Грошові зобов'язання: поняття, правові наслідки порушення. Проценти у цивільному праві та особливості їх стягнення. Правові наслідки порушення зобов'язання. Теоретичні конструкції цивільно-правової відповідальності. Збитки та неустойка як основні форми цивільно-правової відповідальності.

Види неустойки за ЦК України та ГК України. Проблемні питання звільнення від цивільно-правової відповідальності. Проблемні питання укладення, виконання, зміни та розірвання договору. Проблемні питання визнання договору неукладеним. Попередній та публічний договори у цивільному праві. Деліктні зобов'язання. Елементи *corpus delikti civile*. Проблемні питання відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Проблемні питання відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури та суду.

Тема № 10. Загальні положення про спадкування

Теоретичні проблеми спадкового права. Право на спадкування. Визначення кола спадкоємців, підстави усунення від спадкування. Об'єкти спадкового правонаступництва. Спадкування за законом. Спадкування за заповітом. Право на обов'язкову частку у спадщині та його реалізація. Здійснення права на спадкування. Право на прийняття спадщини. Строки для прийняття спадщини. Наслідки спливу строку для прийняття спадщини. Право на відмову від прийняття спадщини. Правові наслідки відмови від прийняття спадщини. Поділ спадщини між спадкоємцями. Виконання заповіту. Повноваження виконавця заповіту. Здійснення повноважень виконавцем заповіту. Проблемні питання укладення, розірвання спадкового договору.

Тема № 11. Проблеми сімейного права

Проблема визначення місця сімейного права в системі права. Сім'я як об'єкт правової охорони. Рівність прав та обов'язків жінки та чоловіка у сімейних правовідносинах як прояв гендерної рівності. Проживання жінки та чоловіка, які не перебувають у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, як підстава створення сім'ї (фактичні шлюбні відносини). Дія сімейного законодавства у часі. Застосування до регулювання сімейних відносин Цивільного кодексу України. Форми захисту сімейних прав та інтересів. Самозахист сімейних прав. Відшкодування моральної шкоди за сімейним законодавством України. Застосування позовної давності в сімейному праві. Відповідальність у сімейному праві. Санкції у сімейному праві. Проблемні питання визначення походження дитини від батьків. Вирішення спорів, пов'язаних з вихованням та місцем проживання дітей. Рівність прав та обов'язків матері і батька щодо дитини як елемент гендерної рівності. Проблемні питання особистих немайнових відносин членів сім'ї. Проблемні питання майнових відносин членів сім'ї. Правовий режим земельних ділянок та житла, набутих чоловіком, дружиною внаслідок приватизації. Корпоративні права подружжя. Правовий режим кредитних коштів, одержаних одним із подружжя у шлюбі. Укладення батьками правочинів щодо майна дитини. Проблемні питання утримання (аліментування) учасників сімейних правовідносин. Відповідальність за прострочення сплати аліментів, оплати додаткових витрат на дитину.

Проблемні питання влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Тема № 12. Судова влада та правосуддя в цивільних справах. Вчення про цивільні процесуальні відносини

Проблеми розвитку форм захисту прав та законних інтересів громадян та організацій. Вплив реформування приватного права на розвиток системи і форм цивільної юрисдикції. Судова система України: стан та перспективи розвитку.

Поняття правосуддя в цивільних справах. Проблеми доступності правосуддя та юридичної допомоги. Поняття цивільних процесуальних правовідносин та передумови їх виникнення. Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Особи, які беруть участь у справі. Правове положення сторін у цивільному судочинстві. Правове положення третіх осіб у цивільному судочинстві. Проблеми участі прокурора в цивільному судочинстві. Представництво у цивільному судочинстві.

Тема № 13. Проблема визначення поняття, системи та змісту окремих принципів цивільного процесуального права. Поняття та значення цивільної процесуальної форми

Проблема визначення поняття принципів цивільного процесуального права. Проблема системи принципів цивільного процесуального права. Поєднання диспозитивності та процесуальної активності суду як принцип цивільного судочинства. Поєднання змагальності та процесуальної активності суду як принцип цивільного судочинства. Принцип поєднання засад рівноправності сторін та забезпечення балансу їх рівних правових можливостей. Поняття та значення цивільного процесу (цивільного судочинства). Стадії цивільного судочинства. Поняття цивільної процесуальної форми (суть, основні риси та значення). Позовна форма захисту цивільних прав та інтересів громадян та організацій. Наказне провадження. Окреме провадження.

Тема № 14. Проблеми процесуальних строків

Поняття, види процесуальних строків. Початок перебігу процесуальних строків. Закінчення процесуальних строків. Зупинення процесуальних строків. Наслідки пропущення процесуальних строків. Поновлення та продовження процесуальних строків.

Тема № 15. Проблеми доказування та доказів у цивільному процесі. Проблеми перегляду судових рішень

Поняття доказів та доказування у цивільному процесі. Доказові факти. Предмет доказування. Правові презумпції (поняття, значення). Класифікація доказів. Забезпечення доказів. Підстави, способи і порядок забезпечення доказів. Право апеляційного та касаційного оскарження. Строки

апеляційного та касаційного оскарження. Форми і зміст апеляційної та касаційної скарг. Порядок розгляду справи апеляційним та касаційним судами. Межі розгляду справи апеляційним та касаційним судами. Повноваження судів апеляційної та касаційної інстанції. Особливості перегляду судових рішень Верховним Судом. Правовий статус Верховного Суду.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	ус ьо го	у тому числі					ус ьо го	у тому числі					
		л	п	л б	і д	с р .		л	п	л б	і н д	с р .	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1.	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	6
Тема 2.	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	6
Тема 3.	-	-	-	-	-	-	-		1	-	-	-	6
Тема 4.	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	6	
Тема 5.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	6	
Тема 6.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	6	
Тема 7.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	6	
Тема 8.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
Тема 9.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
Тема 10.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	6	
Тема 11.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	6	
Тема 12.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	6	
Тема 13.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	4	
Тема 14.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	
Тема 15.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	
МКР	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Разом за змістовим модулем	-	-	-	-	-	-	-	90	12	-	-	-	76
Усього годин	-	-	-	-	-	-	-	90	12	2	-	-	76

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань:

Теми рефератів

1. Загальні положення про здійснення цивільних прав та захист цивільних прав та інтересів.

2. Охоронювані законом інтереси як об'єкти цивільно-правового захисту.
3. Юридичні особи приватного права та юридичні особи публічного права.
4. Гносеологія поняття та ознаки правочину.
5. Обчислення позовної давності.
6. Законне представництво у приватному праві.
7. Проблемні питання компенсації моральної шкоди юридичній особі.
8. Набуття права власності на новостворене майно та об'єкти незавершеного будівництва.
9. Правові наслідки самочинного будівництва.
10. Основні інститути права інтелектуальної власності (фактологічна, реєстраційна система та фактична монополія).
11. Виникнення та розвиток права інтелектуальної власності.
12. Проценти у цивільному праві та особливості їх стягнення.
13. Правові наслідки порушення зобов'язання.
14. Право на обов'язкову частку у спадщині та його реалізація.
15. Здійснення права на спадкування.
16. Застосування до регулювання сімейних відносин Цивільного кодексу України.
17. Самозахист сімейних прав.
18. Судова система України: стан та перспективи розвитку.
19. Правове положення третіх осіб у цивільному судочинстві.
20. Поєднання диспозитивності та процесуальної активності суду як принцип цивільного судочинства.
21. Зупинення процесуальних строків.
22. Підстави, способи і порядок забезпечення доказів.

5.1.2. Теми наукових робіт

1. Лібералізація українського вчення про тлумачення норм права: доктрина «добудови» права.
2. Актуальні проблеми та завдання науки цивільного права.
3. Емансипація неповнолітніх.
4. Проблема індивідуалізації фізичної особи.
5. Реституція у цивільному праві.
6. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.
7. Поняття та види довіреності у цивільному праві.
8. Спеціальні способи захисту особистих немайнових прав.
9. Визнання необґрунтованими активів та їх витребування.
10. Доктринальні підходи щодо визначення та змісту права інтелектуальної власності.
11. Елементи *corpus delikti civile*.
12. Повноваження виконавця заповіту.
13. Корпоративні права подружжя.
14. Правовий режим кредитних коштів, одержаних одним із подружжя у шлюбі.
15. Проблеми участі прокурора в цивільному судочинстві.

16. Принцип поєднання засад рівноправності сторін та забезпечення балансу їх рівних правових можливостей.

17. Службові строки.

18. Повноваження судів апеляційної та касаційної інстанції.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Форми поточного та підсумкового контролю

Засоби оцінювання

Контрольні заходи включають у себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок здобувачами вищої освіти з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботи виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів вищої освіти враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат навчальних занять за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час навчальних занять протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок з самостійної роботи, отриманих протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Здобувач вищої освіти, який отримав оцінку «незадовільно» за

навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем) (Результат навчальних занять за семестр (Результат самостійної роботи за семестр) 10

Критерії оцінювання

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі.

Підсумкові бали навчальної дисципліни = Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем) + Кількість балів за підсумковим контролем

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України з переведенням в оцінку за рейтинговою шкалою - ЄКТС та в 4-бальну шкалу.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін

відображуються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів вищої освіти, залікових книжках. **Присутність здобувачів вищої освіти на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів вищої освіти становить - **50**

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

Підсумкові бали навчальної дисципліни	Загальна кількість балів підсумковим контролем)	Кількість балів за підсумковим контролем

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає підсумковий контроль (екзамен, залік) повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену, заліку) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії).

Незадовільні оцінки виставляються тільки в відомостях обліку успішності. Здобувачам вищої освіти, які отримали не більше як дві незадовільні оцінки (нижче ніж 50 балів) з навчальної дисципліни, можуть бути встановлені різні строки ліквідації академічної заборгованості, але не пізніше як за день до фактичного початку навчальних занять у наступному семестрі. Здобувачам вищої освіти, які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з Інституту. Особи, які одержали більше двох незадовільних оцінок (нижче ніж 50 балів) за підсумковими результатами вивчення навчальних дисциплін з урахуванням підсумкового контролю, відраховуються з Інституту.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі підсумкового контролю (екзамену чи заліку), то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

Підсумкові бали навчальної дисципліни	Підсумкові бали за поточний семестр	Підсумкові бали за попередній семестр	2

Оцінювання здобувачів вищої освіти під час поточного контролю (робота на семінарських, практичних, лабораторних та інших аудиторних

заняттях, самостійна робота, виконання індивідуальних творчих завдань) та підсумкового контролю визначені Кафедрою, зокрема щодо засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме: кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної роботи.

Перелік теоретичних питань для підготовки до підсумкового контролю:

1. Поняття та система українського приватного права.
2. Цивільне право в системі права України. Проблема дуалізму приватного права України та співвідношення цивільного права з господарським.
3. Теорії та підходи до визначення предмету цивільного права та його ролі в розмежуванні галузей права. Метод цивільно-правового регулювання суспільних відносин, його особливості.
4. Традиційні та сучасні погляди на функції цивільного права. Проблеми визначення принципів цивільного права.
5. Загальні положення про здійснення цивільних прав та захист цивільних прав та інтересів.
6. Охоронювані законом інтереси як об'єкти цивільно-правового захисту.
7. Проблеми визначення джерел цивільного права. Цивільне право та цивільне законодавство. Співвідношення позитивного цивільного права та природного цивільного права. Співвідношення загального і спеціального законодавства.
8. Аналогія закону і аналогія права. Лібералізація українського вчення про тлумачення норм права: доктрина «добудови» права.
9. Договір як регулятор цивільних відносин. Звичай як регулятор цивільних відносин.
10. Правове значення судової практики та роз'яснень вищих судових інстанцій. Рішення Європейського суду з прав людини у системі джерел цивільного права України.
11. Предмет науки цивільного права. Методологія цивільного (приватного) права
12. Значення науки цивільного права. Актуальні проблеми та завдання науки цивільного права
13. Суб'єкти цивільного права та учасники цивільних правовідносин. Фізична особа – суб'єкт цивільних відносин.
14. Правосуб'єктність фізичної особи. Співвідношення правоздатності та суб'єктивних прав фізичних осіб.
15. Цивільна дієздатність фізичних осіб, зміст та її види. Емансипація неповнолітніх. Окремі проблемні аспекти цивільної дієздатності неповнолітніх.
16. Проблема індивідуалізації фізичної особи. Фізична особа – підприємець. Право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності.

17. Проблематика конструкції «юридичної особи». Ознаки юридичної особи. Цивільна правосуб'єктність юридичної особи.

18. Проблема систематизації юридичних осіб. Юридичні особи приватного права та юридичні особи публічного права.

19. Правова природа установчих документів юридичної особи.

20. Публічно-правові утворення як учасники цивільних відносин. Держава Україна, Автономна Республіка Крим, територіальні громади як учасники цивільних правовідносин. Цивільна правосуб'єктність держави.

21. Поняття об'єкта цивільних прав та об'єкта цивільних правовідносин. Обороздатність об'єктів цивільних прав.

22. Цінні папери як об'єкти цивільних прав. Гроші та валютні цінності як об'єкти цивільних прав.

23. Гносеологія поняття та ознаки правочину. Проблеми класифікації правочинів та її співвідношення з класифікацією зобов'язань.

24. Форма правочину та правові наслідки її недодержання. Електронні правочини.

25. Недійсність правочину: поняття, ознаки. Правова природа недійсного правочину. Нікчемні та оспорювані правочини.

26. Підстави визнання нікчемного правочину дійсним (конвалідації правочину).

27. Загальні та особливі правові наслідки недійсності правочину. Реституція у цивільному праві.

28. Поняття та правова природа строків у цивільному праві. Проблемні питання визначення та обчислення строків у цивільному праві. Проблемні питання застосування позовної давності в цивільному праві.

29. Поняття та види представництва в цивільному праві. Відмежування дій представника від дій інших осіб у цивільному праві.

30. Представництво прав та інтересів юридичної особи: проблемні питання.

31. Проблема визначення місця особистих немайнових прав в системі права. Здатність юридичної особи мати особисті немайнові права.

32. Захист порушених особистих немайнових прав. Відшкодування (компенсація) моральної шкоди як спосіб захисту особистих немайнових прав.

33. Проблемні питання захисту прав на повагу до честі та гідності фізичної особи, права на недоторканність ділової репутації фізичної та юридичної особи.

34. Проблемні питання компенсації моральної шкоди юридичній особі. Компенсація моральної шкоди юридичній особі в практиці Європейського суду з прав людини.

35. Поняття та ознаки речового права. Види та система речових прав.

36. Власність і право на мирне володіння майном відповідно до статті 1 Першого Протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

37. Теоретичні конструкції власності та права власності. Проблематика

визначення видів права власності. Довірча власність.

38. Набуття права власності на новостворене майно та об'єкти незавершеного будівництва. Момент виникнення права власності у набувача майна за договором. Набувальна давність як спосіб набуття права власності.

39. Право на житло та право власності на житло. Правові наслідки самочинного будівництва. Право власності на земельну ділянку.

40. Проблематика захисту права власності. Речово-правові способи захисту права власності.

41. Зобов'язально-правові та інші способи захисту права власності.

42. Визнання необґрунтованими активів та їх витребування.

43. Земельний сервітут. Особистий сервітут та підстави його припинення.

44. Право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). Право забудови земельної ділянки (суперфіцій).

45. Поняття творчої діяльності та її значення у соціально-економічному розвитку держави. Поняття права інтелектуальної власності та становлення системи правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності.

46. Система права інтелектуальної власності. Основні інститути права інтелектуальної власності (фактологічна, реєстраційна система та фактична монополія).

47. Виникнення та розвиток теорій походження права інтелектуальної власності. Співвідношення права власності та права інтелектуальної власності: спільні риси та відмінні ознаки.

48. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Об'єкти права інтелектуальної власності.

49. Доктринальні підходи щодо визначення змісту права інтелектуальної власності. Особисті немайнові права та майнові права на об'єкти права інтелектуальної власності.

50. Проблема уніфікації зобов'язального права та її детермінізм. Підходи до класифікації зобов'язань.

51. Проблемні питання застосування видів забезпечення виконання зобов'язань. Розмежування завдатку та авансу.

52. Грошові зобов'язання: поняття, правові наслідки порушення. Проценти у цивільному праві та особливості їх стягнення.

53. Правові наслідки порушення зобов'язань. Теоретичні конструкції цивільно-правової відповідальності. Збитки та неустойка як основні форми цивільно-правової відповідальності.

54. Проблемні питання звільнення від цивільно-правової відповідальності.

55. Проблемні питання укладення, виконання, зміни та розірвання договору. Проблемні питання визнання договору неукладеним.

56. Попередній та публічний договори у цивільному праві.

57. Деліктні зобов'язання. Елементи *corpus delikti civile*.

58. Проблемні питання відшкодування шкоди, завданої джерелом

підвищеної небезпеки.

59. Проблемні питання відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури та суду.

60. Теоретичні проблеми спадкового права. Право на спадкування. Здійснення права на спадкування.

61. Визначення кола спадкоємців, підстави усунення від спадкування. Об'єкти спадкового правонаступництва.

62. Спадкування за заповітом. Види заповітів. Право на обов'язкову частку у спадщині та його реалізація.

63. Виконання заповіту. Повноваження виконавця заповіту. Здійснення повноважень виконавцем заповіту.

64. Проблемні питання укладення, розірвання спадкового договору.

65. Проблема визначення місця сімейного права в системі права.

66. Сім'я як об'єкт правової охорони. Проживання жінки та чоловіка, які не перебувають у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, як підстава створення сім'ї (фактичні шлюбні відносини).

67. Дія сімейного законодавства у часі. Застосування до регулювання сімейних відносин Цивільного кодексу України.

68. Форми захисту сімейних прав та інтересів. Самозахист сімейних прав. Застосування позовної давності в сімейному праві.

69. Відшкодування моральної шкоди за сімейним законодавством України. Відповідальність у сімейному праві. Санкції у сімейному праві.

70. Проблемні питання визначення походження дитини від батьків.

71. Вирішення спорів, пов'язаних з вихованням та місцем проживання дітей. Проблемні питання особистих немайнових відносин членів сім'ї.

72. Проблемні питання майнових відносин членів сім'ї. Правовий режим земельних ділянок та житла, набутих чоловіком, дружиною внаслідок приватизації.

73. Корпоративні права подружжя. Правовий режим кредитних коштів, одержаних одним із подружжя у шлюбі.

74. Укладення батьками правочинів щодо майна дитини.

75. Проблемні питання утримання (аліментування) учасників сімейних правовідносин.

76. Відповідальність за прострочення сплати аліментів, оплати додаткових витрат на дитину.

77. Проблемні питання влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

78. Проблеми розвитку форм захисту прав та законних інтересів громадян та організацій. Вплив реформування приватного права на розвиток системи і форм цивільної юрисдикції.

79. Судова система України: стан та перспективи розвитку. Поняття правосуддя в цивільних справах.

80. Проблеми доступності правосуддя та юридичної допомоги.

81. Поняття цивільних процесуальних правовідносин та передумови їх виникнення. Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин.

82. Особи, які беруть участь у справі. Правове положення сторін у цивільному судочинстві. Правове положення третіх осіб у цивільному судочинстві.

83. Проблеми участі прокурора в цивільному судочинстві. Представництво у цивільному судочинстві.

84. Проблема визначення поняття принципів цивільного процесуального права. Проблема системи принципів цивільного процесуального права.

85. Поєднання диспозитивності та процесуальної активності суду як принцип цивільного судочинства.

86. Поєднання змагальності та процесуальної активності суду як принцип цивільного судочинства.

87. Принцип поєднання засад рівноправності сторін та забезпечення балансу їх рівних правових можливостей.

88. Поняття та значення цивільного процесу (цивільного судочинства). Стадії цивільного судочинства.

89. Поняття цивільної процесуальної форми (суть, основні риси та значення). Позовна форма захисту цивільних прав та інтересів громадян та організацій.

90. Наказне провадження. Окреме провадження.

91. Поняття, види процесуальних строків. Початок перебігу процесуальних строків. Закінчення процесуальних строків.

92. Зупинення процесуальних строків. Наслідки пропущення процесуальних строків. Поновлення та продовження процесуальних строків.

93. Поняття доказів та доказування у цивільному процесі. Доказові факти.

94. Предмет доказування. Правові презумпції (поняття, значення).

95. Класифікація доказів. Забезпечення доказів. Підстави, способи і порядок забезпечення доказів.

96. Право апеляційного та касаційного оскарження. Строки апеляційного та касаційного оскарження.

97. Форми і зміст апеляційної та касаційної скарг. Порядок розгляду справи апеляційним та касаційним судами.

98. Межі розгляду справи апеляційним та касаційним судами. Повноваження судів апеляційної та касаційної інстанції.

99. Особливості перегляду судових рішень Верховним Судом. Правовий статус Верховного Суду.

Політика викладання навчальної дисципліни

Жодні форми порушення академічної доброчесності або нетерпимості не толеруються.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ОСНОВНА

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Декларація прав дитини, затв. Резолюцією 1386 (XIV) Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1959 р. URL : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_384.
3. Декларація про соціальні і правові принципи, що стосуються захисту і благополуччя дітей, особливо при передачі дітей на виховання і їхнє усиновлення на національному і міжнародному рівнях, прийнята резолюцією 41/ 85 Генеральної Асамблеї від 3 грудня 1986 р. URL : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_131.
4. Конвенція ООН про права дитини, прийнята резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1989 р. Бюлетень законодавства і юридичної практики України. 1997. № 5. С. 35-53.
5. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. Офіційний вісник України. 2002. № 7. Ст. 273.
6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. Офіційний вісник України. 2003. №11. Ст. 461.
7. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. №1618-IV. Голос України. 2004. № 89-91.
8. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 р. № 514-VI. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 50-51. Ст. 384.
9. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3477- IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 30. Ст. 260.
10. Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань: Закон України від 22 листопада 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 5. Ст. 28.
11. Про державну реєстрацію актів цивільного стану : Закон України від 1 липня 2010 р. № 2398-VI. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 38. Ст. 509.
12. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 1 липня 2004 р. № 1952-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 51. Ст. 553.
13. Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень: Закон України від 18 листопада 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 11. Ст. 140.
14. Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування : Закон України від 13 січня 2005 року № 2342-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 6. Ст. 147.
15. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 7 грудня 2017 р. № 2229-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 5. Ст. 35.

16. Про міжнародне приватне право : Закон України від 23 червня 2005 р. № 2709-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. №32. Ст.422.

17. Про нотаріат : Закон України від 2 вересня 1993 р. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 39. Ст. 384.

18. Про охорону дитинства : Закон України від 26 квітня 2001 р. № 2402-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 30. Ст. 142.

19. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду: Закон України від 1 грудня 1994 р. № 266/94-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 1. Ст. 1.

20. Про приєднання України до Конвенції про визнання і виконання рішень стосовно зобов'язань про утримання : Закон України від 14 вересня 2006 р. № 135-V. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 43. Ст.416.

21. Про приєднання України до Конвенції про стягнення аліментів за кордоном : Закон України від 20 липня 2006 р. № 15-V. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 39. Ст. 325.

22. Про приєднання України до Конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей : Закон України від 11 січня 2006 р. № 3303-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 16. Ст. 140.

23. Про приєднання України до Конвенції про юрисдикцію, право, що застосовується, визнання, виконання та співробітництво щодо батьківської відповідальності та заходів захисту дітей : Закон України від 14 вересня 2006 р. № 136-V. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 43. Ст.417.

24. Про ратифікацію Європейської конвенції про здійснення прав дітей : Закон України від 3 серпня 2006 р. № 69-V. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 41. Ст. 354.

25. Про ратифікацію Європейської конвенції про усиновлення дітей (переглянутої) : Закон України від 15 лютого 2011 р. № 3017-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 35. Ст. 346.

26. Про ратифікацію Конвенції про контакт з дітьми (ETS № 192) : Закон України від 20 вересня 2006 р. № 166-V. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 45. Ст. 440.

27. Про ратифікацію Конвенції про правову допомогу і відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах : Закон України від 10 листопада 1994 р. №240. Зібрання законодавства України. Серія 3. 2001. № 1. Ст. 26.

28. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 р. № 1402-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 31. Ст. 545

29. Про третейські суди: Закон України від 11 травня 2004 р. № 1701-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 35. Ст. 412.

30. Деякі питання здійснення патронату над дитиною: постанова Кабінету Міністрів України від 16 берез. 2017 № 148. Офіційний вісник України. 2017. № 26. Ст. 739.

31. Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини : постанова Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866. Офіційний вісник України. 2008. № 76. Ст. 2561.

32. Порядок посвідчення заповітів і доручень, прирівнюваних до нотаріально посвідчених, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 15 червня 1994 р. № 419. Зібрання постанов Уряду України. 1994. № 10. Ст. 249.

33. Про затвердження Положення про дитячий будинок сімейного типу : постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2002 р. № 564. Офіційний вісник України. 2002. № 18. Ст. 925.

34. Про затвердження Положення про прийомну сім'ю : постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2002 р. № 565. Офіційний вісник України. 2002. № 18. Ст. 926.

35. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру актів цивільного стану громадян : постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2007 р. № 1064. Офіційний вісник України. 2007. № 65. Ст. 2516.

36. Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей : постанова Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2008 р. № 905. Офіційний вісник України. 2008. № 79. Ст. 2660.

37. Про перелік видів доходів, які враховуються при визначенні розміру аліментів на одного з подружжя, дітей, батьків, інших осіб : постанова Кабінету Міністрів України від 26 лютого 1993 р. № 146. Зібрання постанов Уряду України. 1993. №8. Ст. 161.

38. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затв. наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 р. №296/5. Офіційний вісник України. 2012. №17. Ст. 632.

39. Правила державної реєстрації актів цивільного стану в Україні, затверджені наказом Міністерства юстиції України від 18 жовтня 2000 р. №52/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 24 грудня 2010 р. №3307/5). Офіційний вісник України. 2000. №42. Ст. 1803.

40. Про затвердження Правил внесення змін до актових записів цивільного стану, їх поновлення та анулювання : наказ Міністерства юстиції України від 12 січня 2011 р. № 96/5. Офіційний вісник України. 2011. № 4. Ст. 238.

41. Про затвердження Правил опіки та піклування : наказ Державного комітету України у справах сім'ї та молоді, Міністерства освіти України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства праці та соціальної політики України №34/166/131/88 від 26.05.1999р. Офіційний вісник України. 1999. № 26. Ст. 1252.

42. Про затвердження Положення про застосування Закону України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури та суду»: наказ Міністерства юстиції України, Генеральної прокуратури України та

Міністерства фінансів України від 4 березня 1996 р. № 6/5/3/41. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0106-96>.

43. Сучасні проблеми цивільного права та процесу : навчальний посібник / Сліпченко С. О., Синегубов О. В., Кройтор В. А. та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. Харків : Право, 2017. 808 с.

ДОПОМІЖНА

1. Актуальні питання прикладної цивілістики: сімейне, трудове, земельне та житлове право : наук.-практ. посіб. / О.В. Гетьманцев, О.В. Кіріяк, М.Б. Мельник та ін. Київ : Правова єдність, 2015. 448 с.

2. Правова доктрина України : у 5 т. / Нац. акад. прав. наук України. Доктрина приватного права України. Т. 3. Харків: Право, 2013. 760 с.

3. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / редкол.: В.Я. Тацій (голова), О.В. Петришин, Ю.В. Баулін та ін. Цивільно-правові науки. Приватне право. Т. 3. 2008. 640 с.

4. Теоретичні проблеми цивільного процесуального права : підручник / М.М. Ясинок, М.П. Курило, О.В. Кіріяк, О.О. Кармаза, С.І. Запара та ін.; За заг. ред. д.ю.н. професора М.М. Ясинка. К.: Алерта, 2016. 734с.

5. Аналіз практики застосування ст. 625 Цивільного кодексу України в цивільному судочинстві. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/%28documents%29/B714BFACD5463C0DC2257B4B002E5416>.

6. Аналіз судової практики з розгляду цивільних справ про захист прав споживачів (2009-2012 рр.). URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/%28documents%29/B714BFACD5463C0DC2257B4B002E5416>.

7. Про деякі питання практики застосування законодавства про відповідальність за порушення грошових зобов'язань: постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 17 грудня 2013 р. №14. URL: http://vgsu.arbitr.gov.ua/files/pages/ppVGSU_17122013_014.pdf.

8. Про деякі питання практики застосування норм Цивільного та Господарського кодексів України: Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 7 квітня 2008 р. № 01-8/211. URL: <http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/group/6/14>.

9. Про практику застосування судами законодавства при вирішенні спорів, що виникають із кредитних правовідносин: постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 30 березня 2012 р. № 5. URL: http://sc.gov.ua/ua/postanovi_za_2012_rik.html.

10. Про практику розгляду судами корпоративних спорів: постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 жовтня 2008 р. №13. Вісник Верховного Суду України. 2008. № 11.

11. Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди: постанова Пленуму Верховного Суду України від 31 березня 1995 р. № 4 (із змінами). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/card/v0004700-95>

12. Про судову практику про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи: постанова Пленуму Верховного Суду України від 27 лютого 2009 р. № 1. URL: <http://www.scourt.gov.ua/>

13. Про судову практику розгляду цивільних справ про визнання правочинів недійсними: постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 р. № 9 URL: <http://www.rada.gov.ua>.

14. Про узагальнення судової практики розгляду судами цивільних справ про відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки, у 2010-2011 роках: постанова Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 30 березня 2012 р. № 2. URL: http://sc.gov.ua/ua/postanovi_za_2012_rik.html

15. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Гарнага проти України» від 16 трав. 2013 (заява № 20390/07). Офіційний вісник України. 2014. № 1. Ст. 30.

16. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Савіні проти України» від 18 груд. 2008 (заява № 39948/06). Офіційний вісник України. 2009. № 84. Ст. 2852.

17. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Степаненка Андрія Миколайовича щодо офіційного тлумачення положень пунктів 22, 23 статті 1, статті 11, частини восьмої статті 18, частини третьої статті 22 Закону України «Про захист прав споживачів» у взаємозв'язку з положеннями частини четвертої статті 42 Конституції України (справа про захист прав споживачів кредитних послуг) від 10 листопада 2011 р. № 15-рп/2011. Вісник Конституційного Суду України. 2012. № 1.

18. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Київської міської ради професійних спілок щодо офіційного тлумачення частини третьої статті 21 Кодексу законів про працю України (справа про тлумачення терміну «законодавство») від 9 липня 1998 року № 12-рп/98. Офіційний вісник України. 1998. №32.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ:

1. Пошукова система Google Академія (Google Scholar) - <http://scholar.google.com>

2. Сайт «Brain Maps» - <http://brain-maps.org/>

3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. <http://www.rada.gov.ua/> – Верховна Рада України

5. <http://www.guds.gov.ua> – Головне управління державної служби України

6. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України

7. <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України

8. www.vasu.gov.ua – Вищий адміністративний суд України.

9. www.reyestr.court.gov.ua – Єдиний державний реєстр судових рішень.

Розробник:
Доцент кафедри управління у сфері
цивільного захисту факультету
цивільного захисту,
кандидат юридичних наук, доцент

Аліна БІЛЕКА